

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM „Klíč“
PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠD**

Vzdělání je klíčem k úspěchu

*ZŠ speciální, ZŠ praktická a Praktická škola Litoměřice,
Šaldova 6, příspěvková organizace, 412 01 Litoměřice*

ŠVP ZV – „ Klíč “ pro zájmové vzdělávání v ŠD

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	7
2.1	Úplnost a velikost školy a ŠD	7
3	CHARAKTERISTIKA ŠD	12
4	KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ	17
4.1	Klíčové kompetence	19
5	DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN	22
6	FORMY VZDĚLÁVÁNÍ	23
7	OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ	25
7.1	Výchovně vzdělávací strategie	27
7.2	Průřezová témata	28
8	PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ A ODHLAŠOVÁNÍ	32
9	POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK	35

10	POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK	37
11	POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK	38
12	POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ.....	39
	12.1 Prevence sociálně patologických jevů.....	43
13	PEDAGOGICKÁ DOKUMENTACE ŠKOLNÍ DRUŽINY	44
14	ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	45

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP ŠD: – Školní vzdělávací program „Klíč“ ve školním zařízení pro zájmové vzdělávání s úpravami pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a různými stupni podpůrných opatření

Předkladatel: ZŠ speciální, ZŠ praktická a Praktická škola Litoměřice,
Šaldova 6, příspěvková organizace

Adresa školy: Šaldova 6, 412 01 Litoměřice

Jméno ředitele: Mgr. Jan Preiss

Kontakty: tel./fax: 416 735 073

info@zssaldova.cz, www.zssaldova.cz

ID – jzws6q5

Adresa detašovaného pracoviště: Mírová 225/2, 410 02 Lovosice
1. máje 59, 411 45 Ústěk
Dalimilova 2, 412 01 Litoměřice

Kontakt detašovaného pracoviště: Lovosice, tel. 777 060629
Ústěk, tel. 776 440950
Dalimilova 2, tel. 416 531760

IČO: 627 70 233

IZO: 610 150 502

RED-IZO: 610 150 502

Zřizovatel: Ústecký kraj

Adresa: Velká Hradební 3118/48 400 02 Ústí nad Labem

kontakty: tel.: 475 657 215 fax: 475 657 299

e-mail: www.kr-ustecky.cz

Koordinátor ŠVP: Mgr. Lenka Šerksová, lenka.serksova@centrum.cz

Mgr. Andrea Bližíková, zastupce2@zssaldova.cz

Zpracovala: Bc. Irena Staňková, vedoucí vychovatelka ŠD, irje@seznam.cz

Platnost dokumentu od: 1. 2. 2019

Podpis ředitele:

Razítko školy:

Projednáno v pedagogické radě školy: 24. 1. 2019

Školní vzdělávací program „Klíč“ ve školním zařízení pro zájmové vzdělávání v ŠD

byl projednán Školskou radou dne: 29. ledna 2019

členové školské rady:

- 1. Mgr. Jarmila Heřmánková – předseda**

.....

- 2. Pavel Kunderát**

.....

- 3. MUDr. Jan Laryš**

.....

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je součástí komplexu zařízení pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ředitelství školy se nachází blízko historické části města Litoměřice, v Šaldově ulici.

Umístění školy a ŠD

Škola je komplexem škol, který zahrnuje detašovaná pracoviště v Úštěku, 1. máje 59; v Lovosicích, Mírová 225/2; v Litoměřicích Dalimilova 2 a Šaldova 6. Maximální kapacita školy pro celé zařízení je 424 žáků v 1. – 9. postupném ročníku a naplněnost je v rozmezí 200 - 260 žáků pro školní rok. Součástí školy jsou školní družiny s maximální kapacitou pro celé zařízení 63 žáků.

V rámci tohoto komplexu poskytuje své služby i speciálně pedagogické centrum, které sídlí v Dalimilově ulici 993/2 a má detašovaná pracoviště v Roudnici nad Labem, Školní 1805 a v Lovosicích, Osvoboditelů 97/20.

2.1 Úplnost a velikost školy a ŠD

Škola je plně organizovaná s výukovým programem upravujícím vzdělávání žáků s mentálním postižením, kombinovanými vadami a autismem s třetím a vyšším stupněm podpůrných opatření.

Umístění školy a ŠD v Litoměřicích, Šaldova6, Dalimilova 2

Součástí školy jsou školní družiny s maximální kapacitou 20 žáků. Školní družiny navštěvují žáci prvního stupně.

Vybavení školy a ŠD Šaldova 6, Litoměřice

Materiální

Vybavení je dostačující a stále se doplňuje (učební pomůcky, počítačové programy apod.). Pro další studium a práci žáků i pedagogů je k dispozici dobře vybavená školní knihovna, počítačová učebna, keramická dílna, interaktivní tabule Smart, dataprojektory. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány.

Vybavení ŠD je dostačující, doplňuje se podle potřeby i zájmu žáků (didaktické a konstrukční hry a hračky, sportovní náčiní, rehabilitační míče, výtvarné potřeby atd.)

Prostorové

Hlavní budova školy je v Litoměřicích, kde zároveň sídlí ředitelství školy. Je tvořena původně dvěma domy v řadové zástavbě. V budově jsou využívány všechny prostory (učebny, dřevodílna, keramická dílna, cvičná kuchyň, počítačová učebna, školní družina). Vestavba učeben v půdních prostorech budovy byla dokončena 25. listopadu 2011. Zde vznikly dvě nové učebny se sociálním zařízením. V roce 2013 byla dokončena výstavba nové moderní tělocvičny za budovou školy, která byla uvedena do provozu v září 2013. V roce 2016 proběhla rekonstrukce kovodílny. Žáci navštěvují multifunkční hřiště u ZŠ Svojsíkova, účastní se povinného plaveckého výcviku v krytém bazénu v Litoměřicích a bruslení na zimním stadionu Kalich v Litoměřicích. Škola využívá školní pozemek s přípravnou a sociálním zařízením v Plešivecké ulici (pracovní vyučování). ŠD má

vlastní prostory. Jednu místnost se sociálním zařízením, která prošla v září 2017 rekonstrukcí a byla vybavena novým nábytkem. Při své činnosti využívá odborné učebny (počítačovou učebnu, tělocvičnu, cvičnou kuchyň, keramickou dílnu).

Hygienické

Ve škole je umístěn jeden nápojový automat, který je dětem volně přístupný. V automatu jsou k prodeji pouze zdravotně nezávadné balené nápoje a „zdravé svačinky“. Pro odpočinek dětí po skončení vyučování je k dispozici školní družina (mladší žáci). ŠD využívá od jara do podzimu pozemek za budovou školy (trampolína - zatravněná plocha), popř. volejbalové hřiště a pingpongový stůl v ul. Dalimilova 2. Škola nedisponuje vlastní školní jídelnou. Stravování žáků zajišťuje Centrální školní jídelna, kam žáci školy i ŠD musí přecházet. Škola má bezbariérový přístup a je vybavena bezbariérovým WC v přízemí budovy.

Vybavení školy a ŠD Dalimilova 2

Prostorové

Budova ZŠ speciální detašovaného pracoviště sídlí v secesní vile v zahradě s parkovou úpravou. Je zde sídlo speciálně pedagogického centra, které je součástí našeho zařízení. V budově jsou využity všechny prostory: učebny, dřevodílna, keramická dílna, cvičná kuchyň, školní družina, malá tělocvična. Odborná počítačová učebna je vybavena Smart tabulí. Škola má k dispozici

pozemek (pro oddychovou činnost) za budovou školy, kde je stůl na stolní tenis, lavičky, pískoviště, houpačky, volejbalové hřiště a pozemek se skleníkem. ŠD má vlastní prostory v areálu školy. Při své činnosti využívá počítačovou učebnu, malou tělocvičnu, zahradu a navštěvuje keramickou dílnu.

Hygienické

Pitný režim si žáci školy i ŠD zajišťují z vlastních zdrojů, škola umožňuje přípravu nápojů ve třídách pod dohledem vyučujících. Budova je vybavena bezbariérovým WC v přízemí budovy. Škola nedisponuje vlastní školní jídelnou. Stravování žáků zajišťuje Centrální školní jídelna ve Svojsíkově ulici, kam žáci školy a ŠD musí přecházet.

Umístění školy a ŠD v Lovosicích, Mírová 225/2

Škola je blízko centra města Lovosice v klidné oblasti bytové zástavby v Mírové ulici. Okolí školy není dopravně přetížené. Dostupnost je optimální (autobusová a železniční doprava).

Úplnost a velikost školy a ŠD

Detašované pracoviště Lovosice je plně organizovaná škola s výukovým programem upravující vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Jedná se o menší městskou školu spíše rodinného typu. Maximální kapacita této školy je 130 žáků v 1. – 9. postupném ročníku a naplněnost je v rozmezí 60 – 90 žáků pro školní rok.

Součástí školy je přípravný stupeň a třídy ZŠ speciální, školní družina s maximální kapacitou 14 žáků. Kapacita ŠD je dána společně pro ZŠ speciální a ZŠ praktickou. Školní družinu navštěvují žáci prvního stupně.

Vybavení školy a ŠD

Materiální:

Vybavení je dostačující a stále se doplňuje (učební pomůcky, počítačové programy apod.). Pro další studium a práci žáků i pedagogů je k dispozici dobře vybavená školní knihovna, počítačová učebna, keramická dílna, čtyři interaktivní tabule Smart, dataprojektor. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány.

Vybavení ŠD je dostačující, doplňuje se podle potřeby i zájmu žáků (didaktické a konstrukční hry, hračky, sportovní náčiní, rehabilitační míče, relaxační vaky, výtvarné potřeby atd.)

Prostorové:

Budova detašovaného pracoviště v Lovosicích je umístěna v pěkné zahradě. Její větší část slouží jako hřiště, další jako záhonky pro pěstitelské práce. Škola má bezbariérový přístup a je vybavena bezbariérovým WC v přízemí budovy. Třídy jsou menší, ale útulně zařízené s přístupem na WIFI. Škola má počítačovou učebnu, dvě dílny, dvě cvičné kuchyně, tělocvičnu a keramickou dílnu. K dalšímu vybavení patří DVD, MP3 přehrávač, televizor, sportovní náradí a náčiní. Škola bezplatně využívá plavecký bazén, zimní stadion a lehkootletický stadion města. Přípravný stupeň má svoji učebnu – hernu, která je plně přizpůsobena potřebám předškolního vzdělávání. Využívá i další prostory ve škole – tělocvičnu, hernu školní družiny, keramickou dílnu.

Hygienické:

Pitný režim je zajištěn. Školní družina má k dispozici pro odpočinek pozemek školní zahrady. Škola nedisponuje vlastní školní jídelnou. Stravování žáků zajišťuje Centrální školní jídelna ve Všehrdově ulici, kam žáci školy i ŠD musí přecházet.

Umístění školy a ŠD v Úštěku, 1. máje 59

Budova školy se nachází na okraji historického centra města. I přes tuto danou polohu má velice blízko přírodě, což je vynikající pro přírodovědné vycházky. Okolí školy není dopravně přetíženo. Vlakové a autobusové nádraží se nachází cca 5 - 10 min chůze od školy.

Úplnost a velikost školy a ŠD

Detašované pracoviště Úštěk je plně organizovaná škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Jedná se o malou městskou školu rodinného typu, což umožňuje individuální způsob výuky. Maximální kapacita této školy je 50 žáků v 1. – 9. postupném ročníku a naplněnost je v rozmezí 20 - 22 žáků pro školní rok. Organizačně funguje jako malotřídní.

Součástí školy je školní družina s maximální kapacitou 14 žáků. ŠD navštěvují žáci prvního a druhého stupně. Děti družinu využívají v ranních i odpoledních hodinách, protože naprostá většina žáků je dojíždějících. Školu navštěvuje nemalý počet žáků, kteří k nám spádově nepatří, což svědčí o dobré pověsti a oblíbenosti školy.

Vybavení školy a ŠD

Materiální

Vybavení je dostačující a stále se doplňuje (učební pomůcky, počítačové programy apod.). Pro další studium a práci žáků i pedagogů je k dispozici dobře vybavená školní knihovna, počítačová učebna, dataprojektor. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány. Vybavení ŠD je dostačující, doplňuje se podle potřeby a zájmu žáků (didaktické hry, konstrukční hry, hračky, sportovní náčiní, rehabilitační míče, výtvarné potřeby, knihy atd.).

Prostorové:

Budova detašovaného pracoviště v Úštěku je umístěna ve staré historické zástavbě. Třídy jsou menší, ale útulně zařízené s přístupem na WIFI. Škola má počítačovou učebnu. Žáci 2. stupně mají k dispozici počítače přímo ve svých učebnách. Součástí školy je malá tělocvična, cvičná kuchyňka, hudebna s klavírem. Bezprostředně s budovou sousedí školní pozemek, který primárně slouží k výuce. Ke sportovním aktivitám škola využívá městské sportovní hřiště s umělým povrchem, městské dětské hřiště a areál v okolí jezera Chmelař.

Hygienické:

Pitný režim je zajištěn. Pro odpočinek je k dispozici školní družina (žáci školy). Škola nedisponuje vlastní školní jídelnou. Stravování žáků zajišťuje školní jídelna ZŠ Aloise Klára, Polské lidové armády 11, v Úštěku, kam žáci školy i ŠD musí přecházet.

3 CHARAKTERISTIKA ŠD

Školní družina - Šaldova 6, Litoměřice

Provoz, hygiena a bezpečnost ve ŠD

Provoz ŠD: 6.00 – 7.45 hod., 11.30 – 16.00 hod.

Provoz ŠD se řídí dle požadavků rodičů.

Vychovatelky: Bc. Irena Staňková, Eva Hofbauerová.

Telefon: 416 73 50 73

ŠD při ZŠ praktické má dvě oddělení do maximálního počtu 14 žáků (každé oddělení). Poplatek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině se neplatí.

Oddělení školní družiny má vlastní prostory. Prostor ŠD je vybaven vlastním sociálním zařízením se sprchovým koutem, odpovídajícím zářivkovým osvětlením, kobercem a PVC s pravidelnou údržbou. Místnost je pravidelně větrána. K odpočinkové, relaxační a sportovní činnosti využívá ŠD tělocvičnu, zahradu i hřiště. Dále využívá školní zahradu, volejbalové hřiště v Dalimilově ulici, pořádá pravidelné vycházky do okolí školy a centra. Zájmová činnost je přiměřená pro žáky se specifickými potřebami – více ročníků v jednom oddělení. Na počátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ŠD, CŠJ, na zahradě, při společných vycházkách a akcích.

Výchovně vzdělávací činnost se uskutečňuje mimo vyučování v různých formách: zájmová, odpočinková a rekreační činnost. Dále se zaměřujeme na tělovýchovnou, turistickou, esteticko-výchovnou, pracovní-technickou, společenskovední, přírodovědní a ekologickou zájmovou činnost.

Pobyt ve ŠD umožňuje každému dítěti seberealizaci, rozvíjení dovedností, poznání a vhodné návyky. Snahou vychovatelek ŠD je, aby byly děti spokojené, šťastné a cítily se v bezpečí.

Příprava na vyučování probíhá formou didaktických her, kde si děti rozšiřují a upevňují vědomosti, dovednosti a návyky získané ve škole. ŠD zajišťuje dětem pravidelný pobyt na čerstvém vzduchu. Vychovatelka po skončení vyučování si přebírá děti od učitelek a společně odchází s dětmi na oběd do centrální školní jídelny ve Svojsíkově ulici. Žáci musí mít ke stravování čipovou kartu. Pitný režim na odpolední činnost je zajištěn.

Skladba zaměstnání je tvořena každoročně s ohledem na rozvrh jednotlivých ročníků a přizpůsobuje se zájmovým kroužkům a mimoškolním zájmovým útvarům. Uspořádání činností ve ŠD je dostatečně pružné, aby mohlo reagovat na individuální možnosti a potřeby dětí.

Naše ŠD má vypracovaný svůj školní vzdělávací plán, podle kterého vychovatelky provádí činnost s dětmi. Hlavní úkoly a významné akce jsou zpracovány do celoročního plánu ŠD, který máme rozdělený na jednotlivé měsíce. Činnosti nabízí smysluplné využití volného času před začátkem vyučování a po jeho skončení. Vychovatelky se podílí na tvorbě plánu školy a účastní se s dětmi školních akcí.

Pedagogičtí pracovníci (vychovatelky) úzce spolupracují s rodiči: při vyzvedávání dětí, na konzultacích SRPŠ, telefonicky nebo formou družinových notýsků.

ŠD Dalimilova 2, Litoměřice

Provoz, hygiena a bezpečnost ve ŠD

Provoz ŠD: 07.00 – 7.45hod., 11.40 – 15.00hod.

Provoz ŠD se řídí dle požadavků rodičů.

Vychovatelka: Jana Čermáková

Telefon: 416 531760

ŠD při ZŠ speciální má jedno oddělení do maximálního počtu 6 žáků. Poplatek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině se neplatí. Vychovatelka po skončení vyučování si přebírá děti od učitelek. Děti mají možnost stravování v centrální školní jídelně ve Svojsíkově ulici. Pitný režim na odpolední ŠD je zajištěn.

Oddělení družiny prostorově využívá k odpočinkové činnosti malou tělocvičnu a k estetickému vytváření využívá vlastní prostory. Prostor ŠD je vybaven bezbariérovým sociálním zařízením, odpovídajícím zářivkovým osvětlením, kobercem a PVC s pravidelnou údržbou. Místnost je pravidelně větrána. ŠD využívá k aktivnímu pohybu školní zahradu za budovou a pořádá pravidelné vycházky do okolí školy přizpůsobené činnosti a času odchodu žáků.

Zájmová činnost je přizpůsobena pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami – více ročníků v jednom oddělení. Na počátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách chování v ŠD, ČŠJ,

na zahradě, při společných vycházkách a akcích.

Výchovně vzdělávací činnost se uskutečňuje mimo vyučování v různých formách: zájmová, odpočinková a rekreační činnost. Zaměřuje se především na tělovýchovnou, turistickou, esteticko – výchovnou, pracovní – technickou, společenskovední, přírodovědní a ekologickou zájmovou činnost.

Pobyt ve ŠD obohacuje děti nejen po stránce vzdělávací, ale i morální a výchovné. Činnost ve ŠD je zaměřena na aktivní trávení volného času a prohlubování všeobecných znalostí. Příprava na vyučování probíhá formou didaktických her, kde si žáci rozšiřují a upevňují vědomosti získané ve škole. Úkolem ŠD je, aby děti měly zajištěn pravidelný pobyt na čerstvém vzduchu. Skladba zaměstnání je tvořena každoročně s ohledem na rozvrh jednotlivých ročníků a přizpůsobuje se zájmovým kroužkům a mimoškolním zájmovým útvarům.

ŠD má zpracován vlastní vnitřní řád. Používá roční plán ŠD, který je rozčleněn na jednotlivé měsíce. Vychovatelka se podílí na tvorbě plánu školy a účastní se školních akcí. K bezproblémovému chodu ŠD je třeba vést žáky jednotlivých ročníků k příznivému sociálnímu klimatu, vzájemnému respektu, přátelskému vztahu ke spolužákům a pracovníkům školy. Vychovatelka úzce spolupracuje s rodiči: při vyzvedávání dětí, na konzultacích SRPŠ, telefonicky nebo formou družinových notýsků.

ŠD – Mírová 225/2, Lovosice

Provoz, hygiena a bezpečnost ve ŠD

Provoz ŠD: 07.00 – 7.45hod., 11.40 – 15.00hod.

Provoz ŠD se řídí dle požadavků rodičů.

Vychovatelka: Lenka Hejná

Telefon: 777 060629

ŠD při ZŠ praktické v Lovosicích má jedno oddělení do maximálního počtu 14 žáků. Poplatek za částečnou úhradu neinvestičních nákladů se ve školní družině neplatí. Vychovatelka si po skončení vyučování přebírá děti od učitelek. Do 13:00 hodin jsou děti ve školní družině, poté společně s vychovatelkou odchází do Centrální školní jídelny ve Všebrdově ulici v Lovosicích. Žáci musí mít ke stravování čip. Pitný režim na odpolední ŠD je zajištěn. Oddělení družiny využívá vlastní prostory, které jsou vybaveny sociálním zařízením, odpovídajícím zářivkovým osvětlením, kobercem a PVC

s pravidelnou údržbou. Místnost je pravidelně větrána. ŠD využívá školní zahradu za budovou, pořádá pravidelné vycházky do okolí, přizpůsobené činnosti a času odchodu žáků.

Zájmová činnost je přizpůsobena pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami – více ročníků v jednom oddělení. Na počátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ŠD, CŠJ, na zahradě, při společných vycházkách a akcích. Žáci jsou poučeni o prevenci bezpečnosti. Výchovně vzdělávací činnost se uskutečňuje mimo vyučování v různých formách: zájmová, odpočinková, rekreační činnost. Zaměřujeme se především na tělovýchovnou, esteticko - výchovnou, pracovní výchovu, technickou, společenskovědní, přírodovědní a ekologickou zájmovou činnost.

Pobyt ve ŠD obohacuje děti nejen po stránce vzdělávací, ale i morální a výchovné. Činnosti ve ŠD jsou zaměřené na aktivní trávení volného času dětí a prohlubování všeobecných znalostí. Příprava na vyučování probíhá formou didaktických her, kde si děti rozšiřují a upevňují vědomosti, dovednosti a návyky získané ve škole. Úkolem ŠD je, aby děti měly zajištěn pravidelný pobyt na čerstvém vzduchu.

Skladba zaměstnání je tvořena každoročně s ohledem na rozvrh jednotlivých ročníků a přizpůsobuje se ostatním zájmovým kroužkům a mimoškolním zájmovým útvarům.

ŠD má zpracován vlastní vnitřní řád. Používá roční plán ŠD, který je rozčleněn na jednotlivé měsíce. Vychovatelka se podílí na tvorbě plánu školy a účastní se s dětmi školních akcí. K bezproblémovému chodu ŠD je třeba vést žáky jednotlivých ročníků k příznivému sociálnímu klimatu, vzájemnému respektu, přátelskému vztahu ke spolužákům a pracovníkům školy. Vychovatelka úzce spolupracuje s rodiči: při vyzvedávání dětí, na konzultacích SRPŠ, telefonicky nebo formou družinových notýsků.

ŠD – 1. máje 59, Ústěk

Provoz, hygiena a bezpečnost ve ŠD

Provoz: 7.00 – 7.40 hod., 11.40 - 15.30 hod., ve středu do 16.25 hod.

Provoz ŠD se řídí dle požadavků rodičů.

Vychovatelka: Hana Haincová

Telefon: 776 440 950

ŠD při ZŠ praktické má jedno oddělení do maximálního počtu 14 žáků. Poplatek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině se neplatí. Vychovatelka po skončení vyučování si přebírá děti od učitelek. Děti odchází společně na oběd do školní jídelny v ulici Polské lidové armády, v Ústěku. Žáci druhého stupně docházejí po vyučování do školní jídelny sami a vrací se zpět do ŠD. Pitný režim na odpolední ŠD je zajištěn.

Oddělení družiny prostorově využívá k odpočinkové činnosti malou tělocvičnu. K estetickému tvoření využívá vlastní prostory. Do vybavení ŠD patří stolní hry, konstruktivní stavebnice, sportovní náčiní, hračky, dětské časopisy, knihy a relaxační vak.

Zájmová činnost je přizpůsobena pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami – více ročníků v jednom oddělení. Na počátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ŠD, CŠJ, na zahradě, při společných vycházkách a akcích. Žáci jsou poučeni o prevenci bezpečnosti. Výchovně vzdělávací činnost se uskutečňuje mimo vyučování v různých formách: zájmová, odpočinková a rekreační činnost. Zaměřujeme se především na tělovýchovnou, turistickou, esteticko-výchovnou, pracovní-technickou, společenskovední, přírodovědní a ekologickou zájmovou činnost. Pobyt ve ŠD obohacuje děti nejen po stránce vzdělávací, ale i morální a výchovné. Činnost ve ŠD je zaměřena na aktivní trávení volného času dětí a prohlubování všeobecných znalostí. Příprava na vyučování probíhá formou didaktických her, kde si děti rozšiřují a upevňují vědomosti získané ve škole. Ve ŠD je zajištěn pravidelný pobyt na čerstvém vzduchu.

Skladba zaměstnání je tvořena každoročně s ohledem na rozvrh jednotlivých ročníků a přizpůsobuje se zájmovým kroužkům a mimoškolním zájmovým útvarům.

ŠD má zpracován vlastní vnitřní řád. Používá roční plán ŠD, který je rozčleněn na jednotlivé měsíce. Vychovatelka se podílí na tvorbě plánu školy a účastní se s dětmi školních akcí. K bezproblémovému chodu ŠD vede vychovatelka žáky jednotlivých ročníků k příznivému sociálnímu klimatu, vzájemnému respektu, přátelskému vztahu ke spolužákům a pracovníkům školy. Vychovatelka úzce spolupracuje s rodiči: při vyzvedávání dětí na konzultacích SRPŠ, telefonicky nebo formou družinových notýsků.

4 KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Cíle ŠD vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy § 2, odst. 2, zákona č. 561/2004 sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Cíle zájmového vzdělávání navazují na ŠVP ZŠ praktické.

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání bere na zřetel:

- věkové a individuální zvláštnosti účastníků
- zákonitosti skupinové dynamiky
- personální, materiální a další podmínky výchovy a vzdělávání
- specifiku zájmového vzdělávání: jeho prostředků, forem a metod
- zájmy dětí a očekávání dětí, jejich rodičů a dalších účastníků
- ekonomické podmínky, ve kterých se zájmové vzdělávání uskutečňuje

V zájmovém vzdělávání usilujeme o naplňování těchto cílů:

1. Probouzet v dětech kladný přístup ke škole, ke vzdělání, naučit je rozlišovat čas práce, čas odpočinku a relaxace:

- Rozvíjet jejich osobní přístup k získávání nových vědomostí, dovedností s návyků pro všestranný rozvoj,
- volit efektivní formy práce s individuálním přístupem k dětem,
- vzbuzovat u dětí zájem o četbu,
- klást důraz na samostatné vyjadřování dětí, rozvoj slovní zásoby,
- upevňovat pracovní návyky,
- podpořit rozvoj všech smyslů,
- dodržovat bezpečnost při všech činnostech,
- rozvíjet pohybové dovednosti, vést je k aktivnímu, zdravému, plnohodnotnému trávení volného času,
- rozvíjet v dětech schopnost spolupráce,
- respektovat osobnost dítěte, posilovat jeho zdravé sebevědomí.

2. Výrazně motivovat nabízené zájmové činnosti a rozvíjet praktické dovednosti v zájmových činnostech:

- naučit vztahu k vlastnoručně vytvořenému výkresu, výrobku či naučené písni,

- využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací,
- naučit uvědomění si vlastní práce a emocí k vytvořené věci,
- děti se učí zhodnotit svou činnost a uvědomit si sebe, svůj čas na práci a odpočinek,
- rozvíjet jemnou motoriku u dětí.

3. Naučit děti správným zásadám chování ke spolužákům a vrstevníkům:

- věnovat pozornost způsobu vyjadřování mezi dětmi: vzájemné oslovování a zdravení, žádost o pomoc ve škole nebo při práci, nevyvolávat konfliktní situace, vzájemná pomoc při činnostech,
- samostatné řešení problému,
- rozvíjet kamarádství a vzájemné poznávání dětí v družině,
- vést ke vzájemné komunikaci,
- rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých,
- vést děti k vzájemné toleranci a ohleduplnosti.

4. Naučit děti správnému chování k pedagogům, občanům obce a ostatním dospělým:

- oslovování, zdravení a chování k dospělým, poznat rozdíl mezi zdravením dospělých a dětí,
- žádost o pomoc ve škole při doučování, nemoci,
- využití preventivního protidrogového programu a šikany formou socializačních her, schránka důvěry,
- vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a hodnotám.

5. Vést děti aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti a přírodě:

- učit děti aktivně chránit zdraví a být za ně zodpovědný,
- vést děti ke kultuře stolování a zásadám správné výživy,
- účastnit se školního programu v oblasti environmentální výchovy,
- vysvětlovat neznalé či nepochopené pojmy,
- využívat vycházek a výletů do okolí,

- hledání zdravého prostředí pro živočichy a rostliny,
- možnost účastnit se školy v přírodě, kterou pořádá ZŠ ve spolupráci se ŠD,
- upevňovat základní hygienické návyky a sebeobsluhu,
- dodržovat zásady fair play jednání,
- učit žáky aktivně trávit volný čas.

4.1 Klíčové kompetence

V návaznosti na školní vzdělávací program naší školy prostřednictvím volnočasových aktivit posílujeme a rozvíjíme všechny klíčové kompetence.

Kompetence

Pojem kompetence je chápán jako souhra znalostí, schopností, praktických dovedností, postojů a hodnotových orientací, které jsou předpokladem k výkonu činností.

Kompetence k učení

- ✓ dítě se snaží dokončit započatou práci, učí se s chutí, kriticky hodnotí své výkony,
- ✓ klade si otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně se účastní didaktických her a výukových programů na PC,
- ✓ samostatně se snaží třídit získané informace,
- ✓ používá dostupné zdroje informací (knihy, encyklopedie, internet atd.).

Kompetence k řešení problémů

- ✓ učí se problém pochopit, přemýšlí o příčinách, plánuje vlastní řešení,
- ✓ hledá různé způsoby řešení problémů,
- ✓ chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli.

Kompetence komunikativní

- ✓ dítě se učí vhodně vyjadřovat své názory,
- ✓ zapojuje se do diskuse,
- ✓ respektuje názory druhých a snaží se rozpoznat vhodné a nevhodné chování,

- ✓ využívá osvojené základy slušného chování,
- ✓ naslouchá ostatním spolužákům a pedagogům,
- ✓ zapojuje se do činností, besed atd.

Kompetence sociální a personální

- ✓ učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit svoji činnost,
- ✓ samostatně se rozhoduje,
- ✓ rozpozná vhodné a nevhodné chování,
- ✓ dokáže se prosadit, podřít i přijmout kompromis,
- ✓ v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,
- ✓ podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině,
- ✓ přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů.

Kompetence občanské

- ✓ dítě vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit,
- ✓ projevuje pozitivní postoje,
- ✓ chápe své práva a povinnosti (je seznámeno s řádem ZŠ a ŠD, Úmluvou o právech dítěte),
- ✓ zapojuje se do kulturního života (besedy o státních svátcích a významných dnech, vánoční jarmark, Den matek aj.),
- ✓ je seznamováno s ekologií a environmentálními problémy (Den Země, třídění druhotných surovin, společný sběr starého papíru, besedy o zvířatech, „Zdravé zuby“, „Zdravá pětka“ atd.).

Kompetence pracovní

- ✓ váží si práce své i ostatních,
- ✓ dodržuje pořádek,
- ✓ dbá na bezpečnost práce,
- ✓ snaží se být ohleduplný k přírodě,
- ✓ používá bezpečně materiály, nástroje a vybavení při činnostech,
- ✓ pracuje kvalitně s výhledem nejen na funkčnost i citový výsledek výrobku,

- ✓ využívá získaných zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na povolání (kroužek „Šikovné ruce“, „Keramika“),
- ✓ umí zadat jednoduché vyhledávání na Internetu.

Kompetence k trávení volného času

- ✓ žák se učí smysluplně trávit svůj volný čas,
- ✓ rozvíjí své zájmy v organizovaných nebo individuálních činnostech,
- ✓ učí se odmítnout nevhodné nabídky k trávení volného času.

5 DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN

Školní vzdělávací program školní družiny vychází ze ŠVP „Klíč“ pro 1. stupeň. Zájmové vzdělávání je poskytováno po dobu 10 měsíců – po dobu trvání školního roku.

Činnost a výchovné působení vychovatelek vychází z požadavků pedagogiky volného času a možností daného zařízení. Veškerými činnostmi přirozeně prolínají průřezová témata. Plán vzdělávání školní družiny vychovatelky využívají při tvorbě měsíčních plánů a celoročních projektů pro jednotlivá oddělení. Zastřešením a sjednocením úsilí jednotlivých oddělení je „Celoroční plán akcí školních družin“, který zahrnuje osvědčené společné projekty:

- výtvarné
- pěvecké soutěže
- sportovní turnaje
- vánoční
- velikonoční
- karneval ŠD
- vítání jara
- loučení se školním rokem
- spaní ve ŠD
- zdobení perníčků
- výstavy výtvarných prací dětí
- „Drakiáda“
- Přikrmování zvířátek v zimě

Zaměřujeme se také na spolupráci s dalšími institucemi: účast na akcích místních poboček knihoven, akce DDH (Dětského dopravního hřiště), DDM (Domu dětí a mládeže), výroba dárek pro seniory atd. Vybraných projektů se mohou účastnit i rodiče.

6 FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Veškeré činnosti ve ŠD jsou dány Vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání ve znění pozdějších předpisů. Hlavním úkolem ŠD je výchovně vzdělávací činnost v době mimo vyučování. Všechny aktivity dětí jsou přizpůsobeny jejich individuálním zvláštěm, schopnostem a možnostem. Činnosti vykonávají dobrovolně, podle zájmu a motivace, které v nich vyvolávají radost i uspokojení.

Výchovně vzdělávací činnost se uskutečňuje v různých formách:

1. Pravidelná činnost
2. Příležitostná činnost
3. Spontánní činnost
4. Individuální činnost
5. Osvětová činnost

1. Pravidelná činnost

Je dána měsíční skladbou zaměstnání. Jsou to především organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru:

- Sportovní a rekreační činnost v tělocvičně, na hřišti, turistika, relaxační cvičení, pohybové hry, cvičení s hudbou, tanečky.
- Pracovně technické činnosti – keramické činnosti, pro každé oddělení jedenkrát týdně, práce s přírodním materiálem, v dřevodílně, konstruktivní stavebnice.
- Estetické výchovné činnosti – výtvarná, hudební, literární: rozvoj jemné motoriky, vyprávění, společné hry, dramatizace, osvojování základů společenského chování.
- Dopravní výchova – děti se seznamují a upevňují si základní pravidla pro chodce a řidiče, pravidelná návštěva DDH.
- Prohlubování znalostí o přírodě – hry v přírodě, naučné stezky, pozorování změn v přírodě i počasí, práce s knihou, apod.
- Příprava na vyučování – zahrnuje vypracovávání domácích úkolů, didaktické hry, tematické vycházky, kterými si děti upevňují a rozšiřují své poznatky získané ve škole.

Odpočinkové činnosti – hra s oblíbenou hračkou na koberci, omalovánky, poslech pohádky.

2. Příležitostná činnost

Jedná se o výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost organizovanou nepravidelně dle možností školní družiny. Zahrnuje širokou nabídku pestrých činností a aktivit, jež nejsou organizovány jako trvalé nebo pravidelně se opakující akce nebo činnosti a jsou určeny širokému okruhu zájemců i rodinných příslušníků.

Zahrnuje např.:

- nácvik programu na školní besídku
- exkurze
- výlety
- výroba dárků pro předškoláky k zápisu do 1. třídy
- výstavy
- návštěvy filmového nebo divadelního představení
- sportovní dny aj.

3. Spontánní činnost

Jsou každodenní individuální činnosti po obědě, při pobytu venku, hry v rámci družiny, ale i hry se stavebnicemi, využití stolních i deskových her apod. Při těchto činnostech zajišťuje vychovatelka bezpečnost žáků, podněcuje jejich vlastní aktivity. Řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují.

4. Individuální činnost

Vytváření podmínek pro všestranný osobní rozvoj žáků.

5. Osvětová činnost

Jedná se o shromažďování a předávání informací žákům směřující např.: k prevenci sociálně patologických jevů, ale i k různým oblastem zájmové činnosti.

7 OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Při volbě témat činností v naší školní družině vycházíme z Rámcového vzdělávacího programu pro základní a speciální vzdělávání. Konkrétně ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, který je členěn do 5 okruhů:

- 1) Místo, kde žijeme
- 2) Lidé kolem nás
- 3) Lidé a čas
- 4) Rozmanitosti přírody
- 5) Člověk a jeho zdraví

1) Místo, kde žijeme

- Společně s dětmi poznáváme jejich neblížší okolí: členy rodiny, organizaci života v rodině, zdravé prostředí v rodině (výroba dárků pro členy rodiny, spolupráce s rodinou, Den matek aj.).
- Seznamujeme se se školním prostředím a s okolím školy, snažíme se dozvědět něco o jednotlivých obcích, ve kterých děti žijí.
- Věnujeme se dopravní výchově – bezpečná cesta do školy, při vycházkách.
- Pomáháme u dětí vytvářet vztah ke svému bydlišti, k naší zemi. Poznáváme obec, kde žijeme - důležitá místa ve městě: OÚ, pošta, knihovna, vlakové i autobusové nádraží, obchody.
- Seznamujeme děti s regionem: Litoměřice, Lovosice, Ústěk. Historická centra, muzea.
- Seznamujeme se s naší vlastí: besedy o státních svátcích a významných dnech republiky, hlavní město Praha, hora Říp – vysvětlení dle Starých pověstí českých, významná místa ČR, chráněné památky.
- Území CHKO České středohoří.

2) Lidé kolem nás

- Děti si osvojují zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi (v rodině, v kolektivu třídy a družiny), upozorňujeme na význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi.

- Seznamujeme děti s významem pravidel nejen při hře, ale také v celém životě, pravidla slušného chování (umím pozdravit kamarády a „dospěláky“, chovám se správně ke spolužákům).
- Upevňujeme principy demokracie (řekni mi svůj názor - budu naslouchat, mám problém - vyslyš mě).
- Věnujeme se základním právům a povinnostem dítěte (Úmluva o právech dítěte).
- Učíme děti všimnout si svého okolí a rozpoznávat problémové situace.
- Rozeznáváme druhy vlastnictví – soukromé (co není tvé neber), společné (máme společné hračky: nerozbíjej, pokud rozbiješ, přiznej se, společně budeme uklízet).

3) Lidé a čas

- Společně s dětmi se seznamujeme s významem času, vývojem života a společnosti.
- Učíme se orientaci v čase a historických dějích (návštěva muzea, vycházky do centra atd.).
- Seznamujeme se se správným režimem dne při docházce do školy.
- Vhodně využíváme volný čas při sportu, zájmových a odpočinkových činnostech rozdělených podle ročních období (podzim – drakiáda, zima – hry se sněhem, jaro – velikonoční tvoření, léto – výlety).

4) Rozmanitost přírody

- Poznáváme Zemi jako planetu sluneční soustavy.
- Sledujeme rozmanitost živé i neživé přírody (výstavky přírodnin a výrobky z nich).
- Věnujeme se významu ochrany přírody a životního prostředí (ekologické zásady).
- Chodíme na vycházky do okolí školy a přírody, pracujeme s přírodním materiálem.
- Podílíme se na sběru starého papíru.

5) Člověk a jeho zdraví

- Rozvíjíme hygienické návyky a věnujeme se otázkám zdravého životního stylu (pravidla slušného chování, kultura stolování, osobní hygiena, sebeobsluha, otužování, sauna, pitný režim, rozvoj tělesné zdatnosti,

přenosné nemoci, použití léků, význam vitamínů, význam ovoce a zeleniny, „Zdravé zuby“).

- Vedeme děti k odpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních. Předcházíme úrazům.
- V návaznosti na učivo si děti rozvíjí dovednosti s ošetřením nemocného nebo zraněného, učí se znát potřebná telefonní čísla a jak zavolat pomoc, první pomoc i praktické nácviky "Co by kdyby...".
- Podílíme se na preventivním protidrogovém programu školy a prevenci šikany.

7.1 Výchovně vzdělávací strategie

K dosažení stanovených cílů využíváme zejména těchto výchovně vzdělávacích strategií:

- ✓ skupinová práce
- ✓ individuální práce
- ✓ výklad
- ✓ dramatizace
- ✓ práce s knihami, encyklopediemi a časopisy
- ✓ vyprávění
- ✓ rozhovor
- ✓ pozorování počasí
- ✓ hry
- ✓ hry s mapou
- ✓ internetem,
- ✓ výstavy
- ✓ besedy
- ✓ kvízy, křížovky, doplňovačky, skrývačky a rébusy
- ✓ vycházky
- ✓ pohybové aktivity
- ✓ odpočinek
- ✓ relaxace
- ✓ praktické dovednosti
- ✓ řešení problémových úloh
- ✓ filmová a divadelní představení
- ✓ exkurze

- ✓ výlety
- ✓ aktivní účast v projektech EU
- ✓ didaktické hry
- ✓ pokusy, experimenty
- ✓ pozorování přírody
- ✓ pracovní listy
- ✓ komunikační kruh (diskuse)
- ✓ společenské akce

7.2 Průřezová témata

Do okruhu činností ve školní družině jsou zařazena průřezová témata, týkající se osobnostní výchovy, sociální výchovy, environmentální výchovy, multikulturní a mediální výchovy. Do průřezových témat máme zařazenu výchovu k trávení volného času.

1. Osobnostní, sociální výchova

Osobnostní rozvoj:

- rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a seberealizace,
- psychohygiena,
- kreativita (cvičení smyslového vnímání, pozorování a soustředění, zapamatování – „kimovky“, řešení problémů, cvičení sebekontroly, sebeovládání, plánování vlastního času, dovednosti naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, hledání pomoci při potížích).

Sociální rozvoj:

- poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetence (vzájemné poznávání se ve skupině),
- porozumění sebe samému, zvládání vlastního chování, utváření dobrých mezilidských vztahů,
- rozvíjení základních komunikačních dovedností,
- utváření a rozvíjení základních dovedností pro spolupráci,
- poznávání řešení složitých situací (konfliktů),
- seznamování s primární prevencí sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování,

- posilovat a upevňovat správné rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje (v mezilidských vztazích, analýza vlastních i cizích postojů, hodnot a jejich projevů v chování, vytváření povědomí o odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování ...).

2. Výchova demokratického občana

Občanská společnost:

- škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství,
- demokratická atmosféra a kamarádské vztahy ve školní družině,
- spolupráce se školou, ŠD a s institucemi v obci – DDM (Dům dětí a mládeže), DDH (Dětské dopravní hřiště), knihovny, Vánoční jarmark.

Občan, společnost a stát:

- občan jako odpovědný člen společnosti – znát svá práva i povinnosti, aktivně je uplatňovat,
- přijímat odpovědnost za své činy.

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá:

- rodinné příběhy, zážitky,
- události z blízkého okolí,
- život dětí v jiných zemích,
- lidová slovesnost, zvyky a tradice.

Objevujeme Evropu a svět:

- naše vlast (státní symboly),
- Evropa (naši sousedé),
- vede k poznání života a díla významných Evropanů,
- zajímavosti našeho kraje.

4. Multikulturní výchova

Lidské vztahy:

- právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci,
- jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti,
- uplatňování principu osobnosti – tolerance, vcítit se do druhého,

- lidská solidarita,
- pomoc při zapojování žáků jiné kultury do kolektivu školní družiny.

Podpora multikultury:

- naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin,
- vstřícný postoj k odlišnostem.

5. Environmentální výchova

Ekosystémy:

- les, pole: udržování krajiny,
- vodní zdroje, lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím,
- lidské sídlo: město-vesnice - krajina.

Základní podmínky života:

- ovzduší: význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny,
- voda: význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty,
- půda: propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy,
- ochrana biologických druhů: způsoby ochrany jednotlivých druhů.

Vztah člověka k prostředí:

- naše obec, náš životní styl: přírodní zdroje, jejich původ, třídění odpadů,
- příroda a kultura obce.

Životní styl:

- spotřeba věcí, energie, odpady,
- způsoby jednání a vlivy na prostředí.

Prostředí a zdraví:

- rozmanitost vlivů prostředí na zdraví,
- možnosti a způsoby ochrany zdraví.

6. Mediální výchova

Fungování a vliv médií ve společnosti:

- vliv médií na každodenní život, vliv médií na uspořádání dne,
- vliv médií na kulturu – role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti,
- děti se učí využívat médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času.

8 PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ A ODHLAŠOVÁNÍ

O přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě řádně vyplněné přihlášky (podání písemné přihlášky) s uvedením rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka ze ŠD. Oddělení se naplňují do počtu 14 účastníků. Předávání informací rodičům, přihlašování a odhlašování žáků zajišťuje vychovatelka příslušného oddělení. Základní podmínkou pro přijetí je to, že uchazeč je žákem naší školy. Přednostně je školní družina určena především žákům prvního stupně, poté se k docházce zařazují žáci druhého stupně. Počet dětí nesmí překročit kapacitu dětí ve ŠD. Na přijatého uchazeče se vztahují veškerá práva a povinnosti žáka školní družiny.

Žáci jsou uvolňováni ze ŠD podle údajů uvedených v přihlášce. Pokud žák odchází ze ŠD sám, musí toto zákonní zástupci uvést v přihlášce. Úprava času odchodu je následně možná kdykoliv písemně po domluvě s vychovatelkou. Zařazeným dětem do školní družiny zajistí rodiče/zák. zástupci čipové karty do CŠJ.

Pokud má žák odejít jinak či s jinou osobou, než je uvedeno v přihlášce, sdělí rodiče tuto skutečnost písemně. Zákonný zástupce prohlašuje, že jím zmocněná a pověřená osoba přebírá veškerou odpovědnost za dítě zmocnitele. V případě, že jinou pověřenou osobou je osoba nezletilá, zákonný zástupce prohlašuje, že právní úkon vyzvednutí dítěte ze ŠD, k němuž nezletilou osobu pověřil, je přiměřený jeho rozumové a mravní vyspělosti a zákonný zástupce přebírá veškerou odpovědnost za toto rozhodnutí a rizika s tím spojená.

Poplatek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině se neplatí.

Mimořádných akcí, pořádaných školní družinou, se mohou zúčastnit i nezapsaní žáci v případě volné kapacity, po předchozí domluvě s vychovatelkou, pořádající danou akci a za předpokladu, že budou dbát pokynů vychovatelky a dodržovat stanovená pravidla.

Ukončení vzdělávání ve školní družině je vždy k 30. 6. příslušného školního roku. Ukončit docházku může žák během celého školního roku na základě písemné žádosti rodičů o vyřazení žáka.

Při opakovaném porušování Řádu školní družiny, ohrožování zdraví a bezpečnosti vlastní i ostatních, častém nerespektování pokynů vychovatelky nebo při zvlášť závažném přestupku, může být žák ze ŠD vyloučen. O vyloučení žáka rozhoduje ředitel školy ve správním řízení. Žák může být z docházky do ŠD vyřazen, pokud déle než tři měsíce bez řádné omluvy nebude navštěvovat

školní družinu.

Žáci si nenesí do družiny žádné cennosti (mobilní telefony, tablety, iPady mají během pobytu v ŠD ve své školní aktovce), Je zakázáno pořizovat obrazové či zvukové záznamy. Za poškození či ztrátu přístroje neodpovídá pedagogický dozor ani škola.

Práva a povinnosti dětí

- užívat spontánně celé prostředí školní družiny při dodržení smluvených pravidel,
- vybrat si, jestli se zúčastní aktivit nabízených vychovatelkou nebo ostatními dětmi,
- nerušit svým jednáním ostatní, pokud volí jinou činnost,
- používat všechny pomůcky, stavebnice, hry, knihy a časopisy tak, aby nedošlo k jejich poškození nebo zničení,
- podílet se na plánování a vytváření programu,
- podílet se na rozhodování o společných záležitostech,
- vyjadřovat svůj názor etickým způsobem, naslouchat jiným, hledat společná řešení,
- podílet se na vytváření a respektování společných pravidel soužití.

Zákonný zástupce žáka má právo:

- být informován o provozní době jednotlivých oddělení,
- být informován o činnostech ŠD (informace jsou zveřejňovány na webových stránkách školy, případně je podává vychovatelka),
- získávat informace o chování a aktivitě svého dítěte,
- po vzájemné dohodě s vychovatelkou vyzvednout si své dítě i mimo dobu určenou v přihlášce, pokud to vyžaduje nenadálá situace,
- vyjádřit stížnost, obavu či jiné oznámení, které se týká sociálně patologických jevů, diskriminace, nepřátelství a násilí.

Povinnosti zákonného zástupce:

- zákonný zástupce je povinen, řádně vyplnit přihlášku a řídit se podle údajů, které v ní uvedl,
- seznámit se s řádem ŠD a potvrdit to svým podpisem,

- pokud žák neodchází sám, vyzvednout ho nejpozději do konce provozní doby ŠD,
- informovat vychovatelku o změnách zdravotního stavu žáka i o změnách kontaktních údajů,
- vybavit žáka do ŠD vhodným oblečením (věci na převlečení ven, do tělocvičny, na výtvarné činnosti) a vše podepsat,
- omluvit nepřítomnost žáka (osobně, telefonicky, SMS zprávou).

Vzájemné vztahy žáků, jejich zákonných zástupců, pedagogických pracovníků a dalších pracovníků školy:

- při oslovování žáci pracovníkům školy vykají, pracovníci školy žákům tykají,
- žáci zdraví všechny zaměstnance školy nejen v prostorách školy, ale i na veřejnosti,
- při vzájemném jednání žáci a pracovníci školy používají přiměřená slova i přiměřené prvky mimoslovní komunikace,
- pedagogičtí pracovníci vstřícným přístupem vytvářejí dobré vztahy s rodiči žáků i veřejností.

9 POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

Materiální podmínky ŠD vycházejí z materiálně technických podmínek jednotlivých zařízení detašovaných pracovišť.

ŠD Šaldova 6, Litoměřice

ŠD se nachází v přízemí v levé části budovy. Má vlastní oddělené prostory, které jsou z hlavní budovy přístupny ze šaten a propojeny postranním schodištěm. Prostor ŠD je vybaven sociálním zařízením se sprchovým koutem, odpovídajícím zářivkovým osvětlením, kobercem a PVC. Družina je vybavena odpovídajícím nábytkem, pomůckami, stolními a didaktickými hrami, knihami, časopisy, radiomagnetofonem s CD přehrávačem, televizorem s DVD přehrávačem.

Oddělení družiny prostorově využívá k sportovní, odpočinkové a relaxační činnosti moderní tělocvičnu, školní zahradu, volejbalové hřiště v ul. Dalimilova, Dětské dopravní hřiště a pořádá pravidelné vycházky do okolí školy a centra. K estetickému a zájmovému tvoření využívá vlastní prostory. Na oddech žáků slouží koberec. Ostatní plocha – PVC. Dále při vlastní činnosti využívá také počítačovou učebnu, cvičnou kuchyňku, dřevodílnu a keramickou dílnu. Vychovatelka školní družiny sleduje dostatečné materiální vybavení, které doplňuje. Tím se zlepšují materiální podmínky zejména pro výtvarné, zájmové, poslechové a sportovní činnosti.

Pitný režim na odpolední činnost je zajištěn. Škola nedisponuje vlastní školní jídelnou. Stravování žáků zajišťuje Centrální školní jídelna ve Svojsíkově ulici, kam žáci školy i ŠD musí přecházet. ŠD je vybavena bezbariérovým WC v přízemí budovy.

ŠD Dalimilova 2, Litoměřice

Budova ZŠ speciální detašovaného pracoviště sídlí v secesní vile v zahradě s parkovou úpravou. ŠD má vlastní prostory v přízemí budovy školy a je vybavena bezbariérovým WC. K oddechu dětí slouží koberec, ostatní plocha má PVC. Při své činnosti využívá počítačovou učebnu, malou tělocvičnu, zahradu a navštěvuje keramickou dílnu. Dále má k dispozici pozemek (pro oddechovou činnost) za budovou školy, kde je stůl na stolní tenis, lavičky, pískoviště, houpačky, volejbalové hřiště a pozemek se skleníkem.

Vybavení ŠD je dostačující, doplňuje se podle potřeby i zájmu dětí (didaktické

hry, konstrukční hry, hračky, sportovní náčiní, rehabilitační pomůcky, výtvarné potřeby atd.).

Pitný režim si žáci ŠD zajišťují z vlastních zdrojů. Škola nedisponuje vlastní školní jídelnou. Stravování zajišťuje Centrální školní jídelna ve Svojsíkově ulici, kam děti ŠD musí přecházet.

ŠD v Lovosicích

ŠD detašovaného pracoviště v Lovosicích je umístěna v přízemí budovy školy, která sloužila původně jako MŠ. Je umístěna v pěkné zahradě, její větší část slouží jako hřiště. Oddělení družiny využívá vlastní prostory. K oddechu dětí slouží koberec, ostatní plocha má PVC.

Prostor ŠD je vybaven sociálním zařízením, odpovídajícím zářivkovým osvětlením, kobercem a PVC s pravidelnou údržbou. Místnost je pravidelně větrána. ŠD využívá školní zahradu a hřiště.

Vybavení ŠD je dostačující, doplňuje se podle potřeby i zájmu žáků (didaktické a konstrukční hry a hračky, sportovní náčiní, rehabilitační pomůcky, výtvarné potřeby atd.)

Pitný režim je zajištěn. Škola nedisponuje vlastní školní jídelnou. Stravování zajišťuje Centrální školní jídelna ve Všehrdově ulici, kam děti ŠD musí přecházet.

ŠD 1. máje 59, Ústěk

ŠD se nachází v přízemí budovy školy v historické části města. Ke své činnosti využívá malou tělocvičnu, cvičnou kuchyňku, hudebnu s klavírem a prostory školní družiny. Bezprostředně s budovou sousedí školní pozemek. Ke sportovním aktivitám využívá městské sportovní hřiště s umělým povrchem, městské dětské hřiště a areál v okolí jezera Chmelař.

Vybavení ŠD je dostačující, doplňuje se podle potřeby i zájmu žáků (didaktické a konstrukční hry a hračky, sportovní náčiní, rehabilitační pomůcky, výtvarné potřeby atd.).

Pitný režim je zajištěn z vlastních zdrojů. Škola nedisponuje vlastní školní jídelnou. Stravování žáků zajišťuje školní jídelna ZŠ A. Klára Polské lidové armády 11, Ústěk, kam děti ŠD musí přecházet.

10 POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Pedagogické působení zajišťují plně kvalifikované vychovatelky. Dle potřeb jednotlivých žáků tuto péči zajišťují i asistenti pedagoga. Jejich přítomnost a počet závisí na podpůrných opatřeních pro jednotlivé žáky. Pedagogičtí pracovníci si odborné zaměření průběžně prohlubují v akreditovaných kurzech, samostudiem a také sledují nové trendy pro zájmové a rekreační aktivity ve ŠD. Podílejí se na tvorbě ŠVP pro ŠD.

Vychovatelky:

- uplatňují svou kreativitu, postoje a přístup
- jsou iniciátorem a průvodcem dítěte při řízených činnostech i činnostech, které navrhnou samy děti
- při řešení konfliktů mezi dětmi, jsou nestranné
- zajišťují zájmově vzdělávací činnost se žáky dle zásad psychohygieny a denního režimu ŠD
- vhodnými činnostmi uvolňují napětí ze školního vyučování
- probouzejí v dětech aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe a podněty vnímat
- vychovatelky během celého pedagogického působení rozvíjejí sociální kompetence, důležité nejen pro učení, ale i pro další rozvoj žáků
- velice úzce spolupracují s ostatními pedagogickými pracovníky (třídní učitelé, výchovný poradce, koordinátor pro environmentální výchovu, školní metodik prevence, s poradenským zařízením), dále spolupracují s institucemi měst, ve kterých se zařízení nachází.

11 POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Poplatek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině se neplatí.

Zájmové činnosti ve ŠD - neplatí se příspěvek na materiál. Spotřební materiál na výrobky (nůžky, tužky, lepidla, pastelky, atd.) jsou hrazeny z neinvestičních nákladů.

Spotřeba tepla a světla je hrazena zřizovatelem v rámci rozpočtu kraje pro ZŠ speciální, ZŠ praktickou a Praktickou školou.

Tvořivé dílny (pozdán lektor) - příspěvek na materiál se odvíjí od zaměření dílny, jeho výše je vždy upřesněna v informacích k příslušné dílně.

12 POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví dětí ve školní družině se zaměstnanci řídí směrnicí vydanou ředitelem školy.

Ve školní družině vychovatelky při všech činnostech dbají na bezpečnost dětí a předchází rizikovým situacím. Vedou děti k odpovědnosti za své chování, svou bezpečnost i bezpečnost ostatních účastníků při jednotlivých činnostech. O poučení je veden záznam v přehledu VVP (Výchovně – vzdělávací program). V případě mimořádných akcí nebo úrazu jsou děti opakovaně poučeny i o prevenci a bezpečnosti.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- vhodná struktura činností a skladba zaměstnání
- dodržování pitného režimu
- zdravé prostředí užívaných prostor: vlastní nově vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, větrání, velikost sedacího a pracovního nábytku atd.
- bezpečné pomůcky
- ochrana účastníků před úrazy
- dostupnost prostředků první pomoci: ŠD je vybavena vlastní lékárníčkou, kontaktů na lékaře, praktická dovednost zaměstnanců poskytovat první pomoc (vychovatelky byly proškoleny v základech první pomoci a jsou seznámeny se zdravotním stavem zapsaných dětí: epilepsie, diety, alergie...)
- při úrazu je poskytnuta dítěti nebo jiné osobě první pomoc, nebo se zajistí ošetření dítěte lékařem
- úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní se záznam do knihy úrazů (knihy úrazů je ve sborovně), případně se vyplní předepsané formuláře
- ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dozvěděl první
- rodičům je úraz oznámen telefonicky (o telefonátu se udělá písemný záznam do knihy úrazů sešitu), a písemně se vyrozumí i rodiče žáka

Psychosociální podmínky:

- příznivé sociální klima, vytváření pohody prostředí, otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhým
- respekt k potřebám jedince, činnost vycházející ze zájmu účastníků, osvojování si praktických dovedností, hlavním momentem v činnosti je všestranný prospěch dítěte
- věková přiměřenost a motivující hodnocení v souladu s individuálními možnostmi a individuálním pokrokem
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími sociálně patologickými jevy
- spoluúčast všech dětí na plánování činnosti, na jejím řízení i následném hodnocení
- včasná informovanost žáků a jejich rodičů o činnosti školní družiny
- na začátku školního roku každá vychovatelka ve svém oddělení děti seznámí s vnitřním řádem školní družiny a společně s dětmi si určí pravidla soužití ve školní družině

Poučení dětí o chování a bezpečnosti při činnostech ve školní družině

Neopouštět prostory činnosti bez vědomí vychovatelky, dbát jejích pokynů, úklid aktovek, odpadků, úklid pomůcek, dodržování pitného režimu, zákaz házení (čímkoliv) v prostorách třídy, případné úrazy neprodleně ohlásit vychovatelce (seběmenší), bezpečné chování

Při přesunech (po chodbách školy i mimo budovu školy) – pohyb ve dvojicích, smluvené signály, čekat na smluvených místech, neběhat na chodbách, chůze po schodech, nebezpečí srážky, uklouznutí, pádu ...

Při činnostech v tělocvičně, na hřišti a v prostoru před školou – nevstupovat do tělocvičny ani na hřiště bez vědomí vychovatelky (hromadné příchody), nevstupovat do nářadoven bez přítomnosti vychovatelky, nelézt na žebřiny a další náradí pokud to není součástí probíhající činnosti, neopouštět prostor bez vědomí vychovatelky, dodržovat smluvené signály a pokyny vychovatelky při všech činnostech, zákaz běhání s klacky, házení šiškami, klacky, kameny apod., bezpečné chování....

Přecházení přes silnici – používání přechodů pro chodce, nepřecházet mezi zaparkovanými auty, pravidla pro rozhlédnutí (vlevo, vpravo, vlevo), odhad vzdálenosti a rychlosti blížícího se vozidla, přecházení od autobusu (ne před

autobusem, opatrnost při přecházení za stojícím autobusem – nebezpečí projíždějících vozidel), rozhlédnout se na každé i malé silnici ...

Na zastávkách autobusu, při vystupování, nastupování a při jízdě autobusem – úzký prostor na chodnicích u autobusových zastávek, neběhat, nehonit se, nebezpečí kolem zaparkovaných autobusů, při nastupování a vystupování se nestrkat, nástup předními dveřmi, výstup (většinou) zadními dveřmi, v autobuse nekřičet, nepobíhat, postupovat co nejdále dozadu, případně sedět, aktovky ze zad, pevně se držet, nezapomenout na pravidla slušného chování, bezpečné chování...

Chůze po silnici a po chodníku – chůze po silnici: vlevo, při krajnici, nejvýše dva vedle sebe, v útvary vpravo při krajnici, hlídat rozestupy, reflexní vesty pro alespoň první a poslední dvojici, smluvené signály; chůze po chodníku: vpravo, neběhat, dávat pozor na překážky (zaparkovaná kola, různé značky a cedule“, pozor na vjezdy a výjezdy aut, bezpečné chování...

Jízda na kole a kolečkových bruslích – přilby, chrániče, využívání cyklistických stezek, dodržování dopravních předpisů (jízda po silnici a po chodníku), výbava kola...

Setkání s neznámým člověkem – pozdravit, ale neodpovídat na dotazy osobního rázu (věk, adresa, kdo je doma apod.), nikam s ním neodcházet, nic si od něj nebrat, při pocitu sledování zajít do obchodu, oslovit známé lidi, požádat o pomoc sousedy, informovat rodiče, učitele atd. Při nevhodném chování i známých lidí informovat rodiče, učitele ...

Setkání s neznámým zvířetem – nehladit, nedráždit, nekrmít (obejít obloukem), zachovat klid (neutíkat, nezvedat ruce, pozor na prudké pohyby), při jízdě z kola (pokud vás sleduje) sesednout a pokračovat pěšky v klidu, při kontaktu si umýt ruce, v případě pokousání nebo poškrábání informovat dospělou osobu...

V blízkosti otevřeného ohně – pozor na hořlavé materiály (papír, látky, barvy...), neběhat, nenatahovat se přes otevřený oheň, neskákat přes něj, nezapalovat předměty (klacky, špejle apod.), nevhazovat nic do ohně, poslouchat pokyny vychovatelky, nezapalovat oheň bez dozoru dospělého, při opékání vuřtů pozor na jehly na opékání (ostré, horké), případný úraz okamžitě nahlásit ...

Práce s ostrými předměty – (nože, nůžky, kružítko, tužky, jehly, dlátka, pilky atd.), nechodit s nimi, neběhat ani kolem ostatních, sedět, když chci pro něco dojít nebo se natáhnout, tak ostrý předmět odložit, nešermovat, nezkoušet ostrost na sobě ani nikom (ničem) jiném, nestrkat se, používat tyto nástroje pouze k

určenému účelu, dbát pokynů vychovatelky, případný úraz okamžitě nahlásit, bezpečné chování...

V zimním období – na náledí (zvýšená opatrnost při chůzi, neběhat, pozor v blízkosti vozovky a při přecházení, neklouzat se), nebezpečí ukrytá pod sněhem (zasypaná nebezpečná místa a překážky, led apod.), padání sněhu ze střech, rampouchy, koulování, v předjaří tání ledu a sněhu...

Při koupání – neskákat do neznámé vody, plavat jen podle svých možností, v neznámé vodě jen kde stačím, vždy pod dohledem dospělého, dvě hodiny po jídle, pozor na uhřátí, křeče a teplotu vody ...

Při zimních sportech – ochranné pomůcky, dodržování pravidel na sjezdovce, vhodná místa, blízkost silnice, lesa, při bruslení dostatečně pevný led, pozor na okraje, jezy, led na řece, potoce apod., dohled starší osoby, nechodit sám...

Používání zábavné pyrotechniky – nikdy sám, většina prodejná až od 18 let, při sledování bezpečná vzdálenost, nedržet v ruce, číst pokyny a návody, velké nebezpečí úrazu a požáru...

Bezpečný internet a mobilní telefon – nesdělovat nikomu osobní údaje (celé jméno, adresu, věk ...), opatrnost při zveřejňování fotografií (ne vše se smí zveřejnit), přeposílání nevhodných informací, nereagovat na nabídky k osobnímu setkání (informovat o takové nabídce rodiče nebo učitele), nebezpečí ukrytá v tzv. sociálních sítích (facebook apod.), šikana prostřednictvím internetu a mobilního telefonu, videa a jejich zveřejňování...

Poučení před prázdninami – sám doma (neotvírat cizím lidem, nelézt po výškách, pozor na elektřinu a plyn, nerozdělávat oheň, nezapalovat svíčky...), setkání s cizími lidmi, zvířaty, úrazy při hrách a sezónních sportech, dodržování dopravních předpisů, bezpečné chování při všech činnostech...

Bezpečné chování - takové chování, kterým vědomě neohrozím svou bezpečnost ani bezpečnost nikoho jiného (přemýšlím při všem, co dělám).

Dále je ochrana zdraví dětí zajištěna častým větráním, pobytem na čerstvém vzduchu, zajištěním pitného režimu, čistotou prostor a vhodným nábytkem, který svou velikostí respektuje požadavky na zdravý vývoj dětí. V zimním období se klade důraz na zajištění tepelné pohody v prostorách ŠD.

Pro zajištění hygieny je oddělení ŠD vybaveno umývadlem, přiměřeným nábytkem a osvětlením, místnost je pravidelně větrána okny a průběžně udržována v čistotě a jsou zde dodržovány hygienické a bezpečnostní předpisy.

Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajištěna:

Vnitřním řádem ZŠ

Vnitřním řádem ŠD

Vnitřními řády specializovaných učeben

V dalších prostorech a mimoškolních akcích se děti řídí pokyny pedagogických pracovníků.

12.1 Prevence sociálně patologických jevů

V našich školních družinách se zaměřujeme především na primární prevenci, a to formou her, rozhovorů, dramatizací aj. Vycházíme z „Minimálního preventivního programu školy“. Naším cílem je prohlubovat dovednosti dětí, jak chránit své zdraví, znát jeho hodnotu a rozvíjet sociální dovednosti a zdravé sociální vztahy. Vycházíme z toho, že každá nová činnost, která dítě zaujme a pracuje na ní s nadšením, ho odvádí od stereotypu všedního dne a touhy zkoušet nepoznané. Společně s dětmi se snažíme formou kooperativních činností vytvářet zdravé vztahy mezi dětmi navzájem, posilovat sebevědomí dětí, jejich ochotu pomáhat druhým, všímat si lidí kolem sebe, odmítat všechny formy násilí, orientovat se v krizových situacích a snažit se je řešit. Seznamujeme děti se zdravotními riziky spojenými se špatným životním stylem, s kouřením, alkoholem, užíváním drog, léků. Rozvíjíme a budujeme u dětí způsoby jak odmítnout návykové látky. V rámci výchovy k volnému času nabízíme dětem množství aktivit, na jejichž přípravě se podílejí a tím se učí najít si svou oblíbenou činnost, které se mohou ve svém volném čase věnovat.

13 PEDAGOGICKÁ DOKUMENTACE ŠKOLNÍ DRUŽINY

1/ Formulář **Přehled výchovně vzdělávací práce** o skutečné denní výchovně vzdělávací činnosti vypovídá pouze částečně. Do doby zavedení nového formuláře je žádoucí, aby u jednotlivých činností bylo uváděno datum, popř. časový rozsah. Zápisy o činnosti vychovatelka podepisuje.

2/ **Zápisové lístky do školní družiny** - jsou používány ve vhodné, upravené podobě jako interní dokument ŠD. Dávají vychovatelkám prokazatelné informace o zdravotním stavu žáka, o době a způsobu odchodu ze ŠD, případně další důležité informace. Zápisové lístky jsou součástí přihlášky žáka do ŠD.

3/ **Docházkový sešit** - slouží pro zaznamenávání docházky žáků přihlášených k pravidelné docházce.

4/ **Celoroční plán** - hlavní úkoly a významné akce školní družiny se zpracovávají *do celoročního plánu ŠD*, který je rozpracován na jednotlivé měsíce (měsíčních plánů). Při zpracování těchto plánů je přihlíženo k přáním a požadavkům žáků, které se formou námětů, na jejich zpracování podílejí. Do úkolů školní družiny se zahrnují i přiměřené aktivity k prevenci sociálně patologických jevů, zejména v oblasti vytváření návyků účelného využívání volného času (tj. výchovy k volnému času). Postupuje se dle Metodického pokynu ministra školství mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže, č. j.: 14 514/2000-51.

5/ **Knihá úrazů** - v případě potřeby je kniha úrazů uložena ve sborovně.

6/ **Vnitřní řád školní družiny** - vydává škola na základě § 30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

14 ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Ve školním roce 2018/2019 došlo k novému zpracování a doplnění Školního vzdělávacího programu „Klíč“ pro zájmové vzdělávání ve ŠD (pro všechna pracoviště školy). Jeho změny byly projednány na pedagogické radě dne 24. 1. 2019. Byl schválen Školskou radou dne 29. 1. 2019.

Školní vzdělávací program vydává ředitel školy, zveřejní ho na přístupných místech v zařízení (na nástěnkách u školních družin) a v elektronické podobě na webových stránkách www.zssaldova.cz

Zákonní zástupci a rodiče jsou o vydání ŠVP informováni prostřednictvím webových stránek.

Do školního vzdělávacího programu může každý nahlížet a pořizovat si z něj opisy a výpisy.

Pravidla soužití v naší školní družině:

- neopouštět prostor činností bez domluvy s vychovatelkou
- dodržovat hygienu
- neničit hračky
- neničit věci, práci a úsilí druhých
- vracet věci na své místo
- dokončit započatou práci
- nekřičet
- používat vhodná slova
- umět požádat o pomoc
- poděkovat
- neubližovat si, ale pomáhat, pokud je třeba
- při neshodě se umět domluvit
- domluvit se vždy předem na pravidlech a dodržovat je
- důvěřovat
- mluvit pravdu
- naslouchat druhým.

Každoročně si s dětmi na začátku školního roku tvoříme pravidla soužití, která se svým obsahem mění.

**Základní škola speciální, Základní škola praktická
a Praktická škola, Šaldova 6, Litoměřice,
příspěvková organizace**

VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

Vnitřní řád školní družiny je platný pro zařízení: ŠD Šaldova 6, Litoměřice; ŠD Dalimilova 2, Litoměřice; ŠD Mírová 225/2, Lovosice; ŠD 1. máje 59, Ústěk;

Vypracoval: Bc. Irena Staňková	vedoucí vychovatelka ŠD
Schválil: Mgr. Jan Preiss	ředitel školy
Pedagogická rada projednala dne	24. 1. 2019
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1. 2. 2019
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1. 2. 2019

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení § 30, zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy pro školské zařízení školní družinu tuto směrnici – Vnitřní řád školní družiny. Směrnice je součástí organizačního řádu školy. Určuje pravidla provozu, stanoví režim ŠD, je závazná pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro zákonné zástupce.

Tato směrnice určuje pravidla provozu, a režim školní družiny všech pracovišť školy.

Zásady směrnice:

- musí být vydána písemně,
- nesmí být vydána v rozporu s právními předpisy,
- nesmí být vydána se zpětnou účinností,
- vzniká na dobu neurčitou.

Poslání školní družiny

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, v platném znění. Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

Činnost družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy praktické a základní školy speciální. K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci druhého stupně základní školy praktické a základní školy speciální (počet dětí nesmí překročit kapacitu ve ŠD). Činností vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do školní družiny. Družina může vykonávat činnost pro účastníky a jejich zákonné zástupce i ve dnech pracovního volna.

1. Práva účastníků

Účastníci mají právo:

- Na zájmové vzdělávání a školské služby podle zákona č. 561/2004 Sb.
- Na informace o průběhu a výsledcích svého vzdělávání.
- Zakládat v rámci školy Senát žáků: volit a být do něj volen, pracovat v něm a jeho prostřednictvím se obracet na ředitele školy. Ředitel školy je povinen se stanovisky a vyjádřeními tohoto samosprávného orgánu zabývat.
- Vyjadřovat se ke všem rozhodnutím, týkajících se podstatných záležitostí, jejich vzdělávání, přičemž jejich vyjádření musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje.
- Na informace a poradenskou pomoc ŠPZ (školské poradenské zařízení) v záležitostech týkajících se vzdělávání podle tohoto zákona.

- Užívat zařízení školní družiny, účastnit se akcí.
- Podílet se na tvorbě týdenních plánů a denních hodnocení své činnosti.
- Podle pitného režimu užívat nápoje zajištěné pro žáky ve ŠD.
- Zvát na akce družiny zákonné zástupce, rodiče a rodinné příslušníky.

2. Podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí a jejich zákonných zástupců ve školní družině a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky

Práva a povinnosti účastníků činnosti školní družiny (dále jen „žáků“), jejich zákonných zástupců a pedagogických pracovníků jsou dána školským zákonem.

2.1 Žáci jsou povinni:

- Řádně docházet do školní družiny.
- Dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni.
- Plnit pokyny pedagogických pracovníků vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem.
- Žák se ve školní družině chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků.
- Žák chodí vhodně a čistě upraven a oblečen, s ohledem na plánované činnosti. Udržuje prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chrání majetek školy před poškozením.
- Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků. Žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).
- Žák nenosí do družiny předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob.
- Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí.
- Má právo na vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy ve vztahu k jeho pobytu a činnosti v družině. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností školní družiny, hlásí bez zbytečného odkladu vychovatelce ŠD, popř. jiné dospělé osobě.

- Zvláště hrubé opakované slovní (projevy sociální diskriminace, nepřátelství) a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo školského zařízení se považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem. Dopustí-li se žák takového jednání, oznámí ředitel školy nebo školského zařízení tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, oznámí také státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl. V případě zvláště závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem ředitel vyloučí nebo podmíněčně vyloučí žáka ze školského zařízení.

2.2 Zákonný zástupce žáka je povinen:

- Omluvit žáka z nepřítomnosti ve ŠD.
- Informovat školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání.
- Oznamovat údaje, popř. změny údajů, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo by měly vliv na bezpečí žáka.
- Podávat vedoucí vychovatelce nebo řediteli školy návrhy na zkvalitnění práce v družině.
- Zdržovat se v budově školy a jejich prostorách jen po dobu nezbytně nutnou k vyzvednutí a obléknutí žáka.
- Respektovat provozní dobu družiny, zabezpečit vyzvednutí žáka z družiny do 16.00 hod.
- Dodržovat zásady vydaných bezpečnostních pokynů pro vstup do budovy školy.

2.3 Práva pedagogických pracovníků:

Pedagogičtí pracovníci mají při výkonu své pedagogické činnosti právo:

- Na zajištění podmínek potřebných pro výkon jejich pedagogické činnosti, zejména na ochranu před fyzickým násilím nebo psychickým nátlakem ze strany dětí, žáků, studentů nebo zákonných zástupců dětí a žáků a dalších osob, které jsou v přímém kontaktu s pedagogickým pracovníkem ve škole.

- Za účastníka, který se bez řádné omluvy do školní družiny nedostaví, vychovatelka nenese žádnou odpovědnost.
- Aby nebylo do jejich přímé pedagogické činnosti zasahováno v rozporu s právními předpisy.
- Na využívání metod, forem a prostředků dle vlastního uvážení v souladu se zásadami a cíli vzdělávání při přímé výchovné, speciálně-pedagogické činnosti.
- Volit a být voleni do školské rady.
- Na objektivní hodnocení své pedagogické činnosti.

2.4 Povinnosti pedagogických pracovníků:

- Za bezpečnost po celou dobu pobytu ve ŠD zodpovídá vychovatelka, účastníci jsou povinni dbát jejích pokynů, před začátkem práce jsou vždy poučeni o bezpečnosti práce a jsou povinni se jimi řídit.
- Kromě povinností stanovených školským zákonem je každý pedagogický pracovník povinen ve smyslu evropského nařízení GDPR zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím data, osobní údaje zaměstnanců školy, citlivé osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí, žáků a výsledky šetření školského poradenského zařízení, s nimiž přišel do styku. Shromažďovat pouze nezbytné údaje. Osobní údaje, bezpečně ukládat a chránit před neoprávněným přístupem, neposkytovat je subjektům, které na ně nemají zákonný nárok. Nepotřebné údaje vyřazovat a dále nezpracovávat.
- Na začátku školního roku, na schůzce se zákonnými zástupci, vychovatelka informuje zákonné zástupce o organizaci družiny, seznámí zákonné zástupce s nabídkou zájmových útvarů a vnitřním režimem oddělení.
- Prokazatelně seznámí zákonné zástupce s Vnitřním řádem školní družiny. Seznámení s vnitřním řádem stvrdí zákonní zástupci svým podpisem na prezenční listině.

3. Provoz a vnitřní režim ŠD

3.1 Přihlašování a odhlašování

Ředitel školy stanoví ve vnitřním řádu pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání podle § 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání způsob přihlašování a odhlašování účastníků takto:

1. Ve školní družině je vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.
2. Umístění dítěte do ŠD není nárokové, slouží především žákům I. stupně. K pravidelné docházce mohou být přijati také žáci II. stupně (výjimečné případy – dojíždění apod.).
3. O přijetí účastníka k činnosti družiny ve formě pravidelné výchovně vzdělávací a zájmové činnosti, táborové činnosti a další podobné činnosti spojené s pobytem mimo školu se rozhoduje na základě písemné přihlášky.
Při akci mimo školu vychovatelka vyplní formulář „Povolení školní akce“, které předává ke schválení řediteli školy. Součástí přihlášky k pravidelné výchovně, vzdělávací a zájmové činnosti je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka ze školní družiny.
4. Školní družina je bezplatná.

3.2 Organizace činnosti

- Provozní doba:

ŠD Šaldova 6, Litoměřice - od 6.00 do 7.45 hod. a od 11.30 do 16.00 hod;
ŠD Dalimilova 2, Litoměřice - od 7.00 do 7.45 hod. a od 11.40 do 15.00 hod;
ŠD Mírová 225/2, Lovosice - od 7.00 do 7:45 hod. a od 11.40 do 15. 00 hod;
ŠD 1. máje, Ústěk - od 7.00 do 7. 45 hod. a od 11. 40 do 15.30 hod;
ve středu do 16.25 hod.

- Rodiče vyzvedávají děti do 12.45 hod. ve škole nebo do 14.00 hod. v CŠJ, poté až v 15.00 hod. ve ŠD (po skončení činností ve ŠD).
- Oddělení ŠD se naplňují nejvýše do počtu 14 účastníků při Základní škole praktické a při Základní škole speciální do počtu 6 účastníků.

- Rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činnosti schvaluje ředitel školy na návrh vychovatelky školní družiny (podle potřeb zákonných zástupců).
- Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností, umožňuje žákům přípravu na vyučování.
- Činností školní družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny, pokud se této činnosti neúčastní plný počet žáků zařazených do družiny stanovený pro oddělení nebo skupinu.
- Děti, které mají oběd v CŠJ odchází v 13:00 hod. v doprovodu vychovatelky do jídelny.
- Vychovatelka přebírá a předává děti u vstupu do budovy školy (rodiče na školní družinu zvoní zvonkem u dveří).
- Rodiče mohou nahlédnout do třídy školní družiny na základě předchozí domluvy s vychovatelkou.
- V případě, že nedojde k vyzvednutí dítěte ze školní družiny do konce provozní doby, školské zařízení (pedagogický pracovník) by mělo postupovat následujícím způsobem:
 1. Školské zařízení (pedagogický pracovník) telefonicky kontaktuje zákonného zástupce nebo jím pověřenou osobu, a to v případě potřeby i opakovaně. Pokud se podaří zákonného zástupce nebo jím pověřenou osobu kontaktovat, domluví pedagogický pracovník čas a místo předání dítěte s tím, že podle vzájemné dohody je možné dítě odevzdat i jiné osobě než osobě, která byla zákonným zástupcem k vyzvednutí dítěte z družiny pověřena v písemné přihlášce k účasti v družině, a případně též na jiném místě než v družině. Se zákonným zástupcem je možné rovněž dohodnout, že dítě může odejít z družiny samo, je-li to přiměřené jeho věku a pokud to nevyklučuje jeho aktuální zdravotní a psychický stav. O telefonické domluvě se zákonným zástupcem nebo jinou pověřenou osobou ohledně vyzvednutí dítěte sepíše pedagogický pracovník záznam.
 2. V případě, že se družině (pedagogickému pracovníkovi) opakovaně nepodaří telefonicky kontaktovat zákonného zástupce ani jím pověřenou osobu, anebo že zákonný zástupce nebo jím pověřená osoba při telefonickém kontaktu sdělí, že zákonný zástupce ani jím pověřená osoba nemůže dítě v přiměřené době z družiny vyzvednout, kontaktuje pedagogický pracovník za účelem zajištění přiměřené péče o dítě zástupce městského úřadu OSPOD (Orgán sociálně-právní ochrany dětí), v jehož obvodu se školské zařízení (družina) nachází. O kontaktování zástupce

městského úřadu pořídí pedagogický pracovník záznam. Vzhledem k tomu je nezbytné, aby družina měla k dispozici telefonický kontakt na pověřeného zástupce nejbližšího městského úřadu, na kterého se bude možné obrátit v případě potřeby i v mimopracovní době.

- V době hlavních prázdnin je provoz školní družiny zastaven, o provozu v době vedlejších prázdnin budou rodiče včas informováni vychovatelkou.
- Činnost zájmových útvarů ŠD probíhá od 14.00 hod. – 15.30 hodin.

4. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před rizikovým chováním a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilím

- Všichni žáci se chovají při pobytu ve škole i mimo školu tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Žákům není v době mimo vyučování dovoleno zdržovat se v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dozor způsobilou osobou. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově, nebo mimo budovu při akci pořádané školou, žáci ihned ohlásí vychovatele ŠD. Proveďte prokazatelně dodatečné poučení žáků a proveďte o tom písemný záznam. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti družiny.
- Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy. Pokud zjistí závady a nedostatky ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu nebo nedostatečné zajištění budovy (uzamykání), je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody. Sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče zraněného žáka. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Třídní učitelé zajistí, aby každý žák měl zapsány v žákovské knížce tyto údaje: adresu a telefonní čísla zákonných zástupců (do zaměstnání a domů), zdravotní pojišťovnu.
- Při úrazu poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů (je uložena ve sborovně), případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho

svědkem nebo který se o něm dověděl první. Rodičům je úraz oznámen telefonicky (o telefonátu se udělá písemný záznam do třídní knihy) a písemně jsou vyrozuměni v notýsku žáka.

- Budova školy je vždy uzamčena. Vychovatelka má klíče k odemčení budovy u sebe. Do budovy se nepouští cizí osoby. Ve všech budovách slouží pro návštěvy zvonky u hlavních vchodů. ŠD mají vlastní zvonky u vstupů do budovy (vchodů). Žákům je zabráněno v samovolném odchodu ze ŠD.

5. Podmínky zacházení s majetkem školy nebo školského zařízení ze strany dětí, žáků a studentů

- Ztráty věcí hlásí žáci neprodleně svému třídnímu učiteli nebo vychovatelce ŠD. Žáci dbají na dostatečné zajištění svých věcí - uzamykání šaten, skříněk. Za uzamčení ŠD zodpovídá vychovatelka.
- Do školy žáci nosí pouze věci potřebné k výuce, cenné věci do školy nenosí. Hodinky, šperky, mobilní telefony apod. mají zamčené ve skřínce, nebo z bezpečnostních důvodů jsou uschovány u vychovatelky.

6. Pravidla pro hodnocení

- 6.1. Na hodnocení chování žáka ve školní družině se použijí ustanovení vyhlášky o základním vzdělávání.
- Pokud žák narušuje soustavně školní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele z družiny vyloučen. Ředitel může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

7. Dokumentace

V školní družině se vede tato dokumentace:

- a) *písemné přihlášky dětí*; jejich součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny,
- b) *třídní knihy* jednotlivých oddělení či jiné přehledy výchovně vzdělávací práce,

- c) *docházkový sešit,*
- d) *celoroční plán činnosti,*
- e) *roční hodnocení práce školní družiny jako podklad pro výroční zprávu školy,*
- f) *vnitřní řád školní družiny,*
- g) *týdenní rozvrh činnosti,*
- h) *knihu úrazů a záznamy o úrazech dětí, žáků a studentů – uložena ve sborovně školy,*
- i) *seznámení zákonných zástupců s vnitřním školním řádem (prezenční listiny s podpisy zákonných zástupců pro daný školní rok).*

8. Závěrečná ustanovení

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: vedoucí vychovatelka školní družiny.
2. Ruší se předchozí znění tohoto vnitřního řádu, jeho uložení se řídí spisovým řádem školy.
3. Řád nabývá účinnosti dnem: 1. 2. 2019

V Litoměřicích dne: 23. 1. 2019

Mgr. Jan Preiss
ředitel školy